

Szerkesztési iroda:

őltér takarékpénztári épület 2-dik emelet, hová e lap szellemi részét illető közlemények intézendők, Bérmentellen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Kiadói hivatal:

Réthy Lipót könyvnyomdai irodája (Már 8-ik szám, Ackermann-féle ház), hová e lap anyagi részét illető közlemények (előfizetési pénz, kiadása körüli panaszok, hirdetések), bérmentesen intézendők.

ALFÖLD.

POLITIKAI NAPI LAP,

egyszersmind az aradi gazdasági egylet hivatalos közlönye.

Megjelen: az ünnepnap utáni napot kivéve mindennap.

Előfizetési feltételek:

Helyben:	Vidékre:
Egész évre 14 ft — kr	Egész évre 16 ft — kr
Fél évre 7 „ — „	Fél évre 8 „ — „
Negyed évre 3 „ 50 „	Negyed évre 4 „ — „

Hirdetmények díja: 5 hasábos petit-sor egyszeri hirdetésénél 6, és minden következőknél 3 ujkr számítatik. Terjedelmes hirdetések többszöri beiktatásánál kedvezőbb feltételek mellett vétetnek föl. — Bélyegdíj külön 30 ujkr. — Magánvita 3 hasábos petit-sor 15 ujkr.

Előfizetési felhívás

az

„ALFÖLD”

ápril—juniusi évnegyedes folyamára.

Fölkérjük azon t. cz. olvasóinkat, kiknek előfizetésük e hó végével lejár, hogy előfizetéseiket még e hó folytán megújítani szíveskedjenek.

Előfizetési feltételek:

Vidékre:	Helyben:
Félévre 8 ft — kr.	Félévre 7 ft — kr.
Negyedévre 4 „ — „	Negyedévre 3 „ 50 „
Egy hónapra 1 „ 40 „	Egy hónapra 1 „ 20 „

Előfizetések minden hó elejétől számítva, elfogadtatnak.

Az „Alföld”
kiadó hivatala.

Országgyűlési tudósítás.

Pest, márcz. 28.

A képviselőház mai ülésében szólott a beszéd, a szónoklat nagy mestere. Ki azonban ha nagymester is e szépművészetben, mégis nem a declamátor pathosjeljes hangján beszélt, sem az orátorok érzékcsábító mesterfogásával nem élt; hanem szólott, mint szokott, egyszerűn, szódisz nélkül, de övedzve annál fényesebb dicssugarával a logikai következtetés, s az ész és értelem higgadt megfontolása győző érveinek. Miért mondjam, hogy Deák Ferenczert ertem, hiszen sejtethi ezt minden olvasó; de a mit nem sejteth, az az, hogy utána még nyolczan szólottak. Hiába, be kellett bizonyulni ama mondata helyességének is, melyet többek között ma felhozott, hogy az országgyűlési tagok mindegyike már megalkult nézetel bír, a melytől eltéríteni aligha hagyja magát egy is. De azért teljesítette kötelességét, védte a leginkább általa készített javaslatot, s elmondta az okokat, melyek annak kidolgozására bírtak.

Előtte Geduly Lajos és Ács Károly szólottak; az első a többség, a második a kisebbség javaslata mellett. Maga Deák Ferencz, lényeges kivonatan körülbelől így szólott:

Azon fontos kérdések, melyek felett a ház tanácskozik, elhatározó befolyással fognak bírni hazánk jövőjére; azokhoz tehát röviden hozzájárulni alig lehet. E kérdések nem újak, közel két éve, hogy szóba hozattak, s hónapok óta forog közkézen a bizottmány javaslata, mely azok felett véleményét kimondta. Volt idő elég, e munkát egészen s részenként jól megvizsgálni. Megfontoltam én is minden oldalról, s számot vettem magammal mind azon aggodalmakra nézve, melyek egyik vagy másik részről felmerültek, mindazon következményekre nézve, melyek e kérdések megoldásának módjából a házára háromolhatnak. S e megfontolás eredménye azon meggyőződés, hogy a 67-es bizottmány többségének javaslata a fennforgó nehéz kérdések oly megoldását foglalja magában, mely körülményeink között, minden megkívántatásnak leginkább megfelel. Nem azért szólalok fel, hogy bárkit is nézetétől eltérítsek; tudom, hogy mindenki, komoly megfontolás után, megállapított nézetel bír, s követni fogja saját meggyőződését, lelkének belső sugallatát; de felszólalok, hogy elmondjam azon okokat, melyek az én véleményemet határozták el, hogy elmondjam a ház, elmondjam az ország előtt. Mondani fogok olyanokat, miket én is, más is már felhozott; de felhozom, mert véleményem alapjául szolgálnak.

Magyarország közjogi fejlődésében legfontosabb korszakot képez azon átalakulási mód, melyen az országgyűlés keresztül megy. Ha a 48-diki országgyűlés az arisztokratikus institutióktól szabadabb nem tette volna a népet és a földet, ha jogot és terhet meg nem osztott volna vele, ha alkotmányunkat

szélesebb alapra nem állítja: a lefolyt nehéz évek szenvedéseit nem birtuk volna el, lerokadtunk volna azok alatt. (Igaz, ugy van!) A letett alapra építeni akadályozva voltunk s ép azok, kik ebben akadályoztak, vetik szemünkre, hogy törvényeink hiányosak.

Elleneink megtámadtak s a harcz szerencsétlen kimenetele után alkotmányunk felfüggesztetett. 1860-ban Ő Felsége elhatározta alkotmányosan kormányozni és az összehívott 61. országgyűlésen kifejtettek jogaink, mi által hivatásának megfelelt, habár alkotmányunk nem is állítottatott vissza, mert megtörte erejét az ellenünk felállított rendszernek, bebizonyítá, hogy Magyarország alkotmánya a birodalom fennállásával összeegyeztethető.

A provisorium alatt Magyarország anyagilag annyit vesztett, hogy alkotmányának visszaállítását ez ok is sürgetővé tette. Erre három ut vezetethet: Fegyverhez nyulni, jobb időkre várni, vagy meggyőzni a Fejedelmet a felől, hogy a magyar alkotmány visszaállítása a dynastia érdekében ép oly szükséges, mint az országában és hogy az alkotmány visszaállítása a birodalom érdekeivel összeegyeztethető. Fegyverhez nyulni csak a kétségbeesés kényszeríthet bármily országot is. A véletlenben bizni nem célszerű, tehát a harmadik utat választották és miután Ő Felsége az országgyűlést kegyelmesen összehívta, ennek feladata bebizonyítani: hogy csakugyan összhangba lehet hozni a magyar alkotmányt a birodalom fennállásával. E végre készült a 67-es bizottmány munkálata. Nem állítjuk tökéletesnek e munkát, de nem is arról lehet itt szó, hanem hogy az ajánlott módot elfogadjuk, vagy az országot bizonytalan jövőnek, s egy új provisoriumnak tegyük ki.

Szólo ezután az ellenvéleményeket kezdi czáfolni. A pragmatica sanctioban nemcsak a personal unioról van szó, hanem egyszersmind a birodalom oszthatlan birtoklásáról is. Ez a kölcsönös védelmet vonja maga után. Deák — szigorú logikával tartott beszéde folytán bebizonyítja, — hogy ez axioma az 1741. 1790. — 1809. elismertetett, nemcsak; hanem maga Kossuth hasonló szellemben nyilatkozott 1848-ban. Ha elismertetik a védelem kölcsönössége, akkor annak czélszerűségéről is kell gondoskodni, és ezen szempontból kiindulva a hadsereg egységes vezetésének szükségességét el kell ismerni.

Ezután Deák a többi ellenvetéseket czáfolja, a ház zajos tetszés nyilatkozatai között.

Szólo szerint a legfontosabb ellenvetés alaptalan, mivel a delegatiók csakis a védelmi költségek meghatározásával vannak megbízva. A védelem azonban kettős: békés, u. m. a diplomatikai, és hadi, t. i. a sereg. Az ezekre való kiadások egy évre határozatnak meg, a függetlenség megszorítása fekszik-e ebben? Ellenkezőleg: Magyarország sokszor kívánta, hogy a külföldi ügyek vezetésében részt vehessen, de ezen befolyást sem közvetve, sem közvetlenül nem érhetette el: a delegatiók intézménye ezt lehetővé teszi, tehát ez által az ország jogai szélesbbitetnek, a delegatiók évről évre határozzák meg a diplomatiai, a hadi budgetet, tehát esetről esetre.

Az aggodalom, hogy a delegatiók igen nagy terheket szavaznak meg, jogosulatlan, mivel a terheket a másik félnek is hordania kell. Átalában delegatióknak nincs fenntartva törvényhozási jog, következképpen a függetlenséget nem is veszélyeztethetik.

Ha egy szövetség kötése a függetlenség megsértése, akkor elődeink 1726. a kölcsönös védelem megállapításánál hasonlólag megsértették azt. Az alkotmány, mely azon reményben állítottatott vissza, hogy a bizottmányi javaslat elfogadtatik, inkább biztosítja a függetlenséget, mint azon netaláni eshetőségek, melyek bekövetkezhetnének, de talán későn. Mikor 48-ban a magyar küldöttség a bécsi parlamentet kiegyezésre felszólította, mikor 48-ik október végén a honvédelmi bizottmány az ország ügyeinek vezetését átvette, sőt még miután a sarló győzelem kivivatott, még akkor is elfogadta volna a nemzet a kiegyezkedést, ha az illető ajánlat azt tartalmazta volna, mit a 67-es bizottmány munkálata magában foglal.

Sokan tartanak Ausztria felbomlásától, a mi a jelen körülmények között nem valószínű, de ha még

is megtörténne, akkor is tanácsosabb, hogy az rendezett, nem pedig rendezetlen állapotban találjon.

Nem alapos azon aggodalom sem, mit a nemzet állítólagos gyengeségéből származó rossz következtetéseket is illeti, mivel a gyöngeség és erő feletti nézetek az erőn és gyöngeségen magán mitsem változtatnak és a nemzetre nézve nem lehet káros következményű, ha erősebb, mint önmaga hitte.

Tiszteli szólo a közvéleményt, csak nehéz azt meghatározni, mivel mindenki közvetlen köre után itéli azt meg. Fontos ügyekben az országgyűlés képviseli a közvéleményt, mivel a nép a kellő belátással nem bírván, képviselőit bizza meg az ügyek rendezésével.

Végre a többség határozata mellett nyilatkozik.

Deák beszéde után élénken kívánta a ház egy része a szavazást; de minthogy a feljegyzettek nem akartak szóközi jogukról lemondani, tehát meg kellett őket hallgatni. Beszéltek: Somossy Ignác, Papp Pál, Vidats József és Túry Sámuel a kisebbség; Számbokrthy József, Békássy Lajos, Milutinovits Svetozár és Besze János a többség javaslata mellett. Ez utóbbinak eredetien népies előadása ma épen nagyon népszerű volt. Holnap az általános tárgyalás folytatatik.

Pest, márczius 28.

(R.) Bizonyosnak mondják, hogy Benst b. még ma ideérkezik. Azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy igen jó forrásból egy hírt tudathatunk, mely különösen az önkövidéken bizonyára örömet fog szerezni. Azt t. i., hogy a dohányegységár uságnak szándékolt bérbeadását illető tárgyalások nemcsak teljesen megakadtak, hanem derék pénzügyérünk Lónyay ur teljes buzgalommal annak végképeni megszüntetésén fáradozik, annyival inkább, mert a Magyarország különböző vidékeiről érkezett jelentések egyhanguan annak a népre nézve igen nyomasztó voltát constatálják, s mintegy sejtetik, hogy az csak nagy elégtelenség s rendtelenségek előidézésével lehetne tovább is fenntartható. Ez ügyben pénzügyér ur egy enquetet hív össze, mely az illető egységár nemzeti gazdasági határsáról véleményezzen, s javaslatot állapítson meg, mily módon lenne az országos pénzügyekben támadó ür kipótlendő. Némelyek szerint a nyers termék fog megadóztatni, vagy külföldi dohánylevelekre magas vámdíj határozatni. Nem különben szándékban volna a sóegységár megszüntetését vagy legalább enyhítését eszközölni.

Nagy figyelmet gerjeszt itt egy okmány, melyet a „Vaterland” hoz, azon egyezkedés tartalmáról, mely az új rendszer folytán a magyar és bécsi pénzügyminiszterium között kötött. Ez okmány márcz. 13-án fogadtatott volna el mindkét részről végérvényesen. Ezen egyezményben a magyar és osztrák pénzügyi különválás módozatai határozatnak meg. A legtöbb pontból úgy vesszük ki, hogy az 1867-ik év utolsó napjáig a kezelés mostani organumai megmaradnak, hogy a magyar pénzügyminiszter az indirekt adók jövedelmeit beszámítás és nyílt könyvvitel mellett tovább is a bécsi pénztárakba fogja szolgáltatni. Miután azonban úgy látszik, hogy a szóban forgó egyezmény csak egyik darabja a több részletből álló kiegyezkedési tervezetnek, ezen főnebbi állításunkat csak föltételesnek kérjük vétetni. Az egyezmény szövegét jövő számunkban hozandjuk.

Az országgy. márczius 27-ki ülésében s az 1848-ban harczolt honvédek, özvegyeik s árváik, valamint a menekültek érdekében beadott kérvényeket illetőleg a „Pesti Hirlap” többi közt írja:

Nem lepott meg e két indítvány. Az lepott volna meg csak, ha a magyar országgyűlés kebelében egyetlen hang sem emelkedett volna azokért, kik Magyarország szabadságának védelmében ontották véréket. Döntsek el mások, kiknek kedvök van e fölött vitázni: opportunus volt-e épen e perczen nyújtani be e két indítványt. Mi csak azt látjuk bennök, a mivel régóta tartoztunk, de a mit

most teljesíthetünk először: a nemzeti kötelesség lerovását.

Am legyenek, kik a „kegyeletet“ „előítéletnek“ tartják, kik „a kétségbeesés politikájának“ nevezik, ha visszapillant a nemzet a múltba, hogy onnan merítsen erőt a jövőre; mi soha nem bírjuk, soha nem akarjuk elfelejteni azt, a mit csak oly nemzet felejtethet el, mely önnön homlokára süti a bélyeget.

Még sajog a seb. Még majd minden családnak van, a kit sirasson: drága halottja, kinek sirját nem takarja emlékkő, kinek nevére nincs még letörölve a folt, melylyel a dühöngő önkény bemocskolta; — száműzött testvér, — börtönben sílő rokon. Még minden utcaszögleten láthatni egy csonka, bēna férfit, kiről egy nemzet ígerte, hogy gondoskodni fog, s csak a jó Isten és az alamiznaosztogatók kegyelme gondoskodik.

Semmi szükségünk a képmutatás palástjára, s a felséges király trónja előtt állva is, bátran mutat-hatunk ama sápadt, koldusrongygal takart alakokra: Felséges Ur, e férfiak csak ama törvények szentségeért küzdtek, melyeket ma már te is szentesítettél, ama haza épségeért, melynek te vagy király a leghivebb őre! S midőn e most már bēna, akkor ifjú és erős férfiak védték a jogot, védték a te jogodat is!

Az őszinte igazság s a trón iránti hűség egy nyomon jár. A fejedelem látni fogja azt. A nemzet képviselő testületének látni kell azt. Bármily oldalról jött legyen az indítvány, bár azon padról, hol nem elvtársaink ülnek, — a személyeket nem válogatjuk, — csak helyeslésünk kísérelheti.

Sok és nagy az adósság, melylyel a nemzet azoknak tartozik, kik vérök árán igyekeztek kivívni azt, mit egy szerencsésebb kor vér nélkül kivívott. Övék volt az áldozat, a szenvedés, nyomor; mienk a haszon.

Ők mártírai voltak azon eszmének, melynek mi ma már diadalmas örökösei vagyunk. A hála soha nem lehet elavult szempont s a nemzeti becsület erősebben kötelez, mint a világ minden írott betűje.

Igaz, hogy némelyiknek csak sirját koszoruzhatjuk meg már, némelyiknek sirját sem; de a kik még életben vannak, azok iránt elmulaszthatlan, elhalaszthatlan kötelesség: leróni a nemzet tartozását.

Horváth Boldizsár

igazságügyi miniszternek a képviselőház márcz. 27-i ülésében tartott beszéde.

Mindazon beszédek közt, melyek a közösügyi munkálat mellett és ellen megindult viták árjában egy hét óta az országgyűlésben felmerültek, nagy elmei és erős logika tekintetében legkitűnőbbnek mondható igazságügyminiszter ur beszéde, s azért jó szolgálatot véltünk tenni, ha azt olvasóinkkal egész terjedelmében megismertetjük. Ezen a közösügyi munkálat mellett szóló jeles szónoklat következőleg hangzik:

T. képviselőház! Az előttünk fekvő javaslatok megítélése körül a törvényhozó-testület nem foglalhat el más kiindulási pontot, mint azon alapszerződést, a mely a nemzet s a fejedelmi ház közt 1723-ban keletkezett, a melylyel nemzeti életünknek egy új korszaka vette kezdetét, s a mely nemzeti követelményeinknek azóta mindig alapjául szolgált.

A cél, melyet elérni ohajtunk, most sem lehet más, mint a mi volt eddig, t. i. a practica sanctio-ban foglalt jogok és kötelezettségek kölcsönös biztosítása.

Ugy hinnők tehát első pillanatra, mintha a vita eldöntése azon kérdéstől függne, mik azon jogok és kötelezettségek, melyeket a practica sanctio tartalmaz.

Miután pedig e téren nézeteink csekély eltéréssel találkozhatnak, szinte csodálni lehetne, hogy vitáink e tárgy felett oly hosszúra nyultak; az én felfogásom szerint azonban az ügy sarkpontját, a vita magvát egészen más kérdés képezi.

A szerződő felek helyzetében az idő és viszonyok néha oly lényeges változást idéznek elő, a mely lehetetlenné teszi, hogy a régi jogok gyakorlására és a régi kötelezettségek teljesítésére nézve ugyanazon mód kövessék, a mely eredetileg megállapítva volt; a midőn tehát éppen azért, hogy a régi jogok és kötelezettségek továbbra is fenntartásának és biztosításának, a szükségnek azon követelménye áll elő, hogy a jogok gyakorlására nézve új mód, új alakzat állapíttassék meg.

Ily eset beálltánál, ily körülmények között az új mód, az új alakzat megtagadása nem volna egyéb, mint az eredeti szerződés céljának meggyűlöltetése, — nem volna egyéb, mint az alapszerződésnek, ha nem is világosan kijelentett, de mindenesetre tényleges felmondása, a mit mi — úgy hiszem — nem akarhatunk. (Helyeslés.)

Ismétlem, az én felfogásom szerint az ügy merítuma itt fekszik, azon kérdésben t. i., vajjon nem keletkezett e helyzetünkben időközben oly lényeges átalakulás, a mely parancsoló szükségké teszi, hogy a régi jogok gyakorlására, és a régi kötelezettségek teljesítésére új mód, új alakról gondoskodjunk.

Szorosan a kérdéshez akarok szólni. Mielőtt azonban e téren megindulnék, egy kis kitérést kell tennem, hogy két téveszmét említsek fel, a melyekből eddig is igen sok balkövetkeztetés eredt.

Az egyik téveszme az, mintha a practica sanctio oly szerződés volna, a melyet a magyar nemzet csak saját királyával kötött.

Ez nem áll. Mert a practica sanctio-ban őseink nemcsak saját királyukkal, hanem a közös fejedelem személyében egyúttal az örökös tartományok urával is szerződtek. (Ellenmondás a baloldalon. Halljuk! Halljuk!)

Ha őseink a practica sanctio-ban csak saját királyukkal léptek volna szerződésre, akkor e szerződés a magyar király és a magyar nemzet közti jogviszonyok szabályozásán túl nem terjedhetett volna. Amde e szerződésben a közös fejedelem számára oly országok birtoklása is biztosítva van, a melyek nem tartoznak a magyar korona kapcsolatahoz, és viszont ezen szerződésben a nemzet számára is országok támogatása is biztosítva lett, a melyekről a magyar király sem rendelkezhetett. Világos tehát, hogy ezen szerződésben a közös fejedelem nemcsak mint Magyarország királya, hanem úgy is szerepel, mint az örökös tartományok ura. (Helyeslés.)

A másik téveszme, a mely ezzel kapcsolatban áll, az, hogy a practica sanctio-hoz az örökös tartományok népeinek semmi közük sincs.

Kétségtelen ugyan az, hogy e szerződés alakilag csak a magyar nemzet és a közös fejedelem közt jött létre. Őseink akkor az örökös tartományok népeivel nem is szerződhetek volna, mert azok az abszolút uralkodónak minden politikai jogokból kizárt patrionomát képezték. De szintugy tagadhatatlan, hogy e szerződés köztünk és az örökös tartományok népei közt is, az uralkodásra hivatott fejedelmi ágak kihalásáig oly viszonyt hozott létre, a mely mindenesetre szorosabb annál, a mely egymástól teljesen független nemzetek közt fennállani szokott.

Nagyon rosszul hangzanék az épen mitőlünk, ha ezen tényt tagadni akarnók. Nagyon rosszul jellemzne az egy alkotmányos nemzetet, ha hangsúlyt fektetne arra, hogy azon szerződés, a melyet a fejedelemmel kötött, nem terjed ki azon népekre is, a melyeket a fejedelem képviselt. (Helyeslés.)

E tan ellenkeznék minden alkotmányos elvekkel, és épen nem volna alkalmas arra, hogy nézeteinkre a szabadelvűség jellegét ráüsse. A 48-iki törvények előbeszédének eme szavai: „a practica sanctio által velünk válhatlan kapcsolatban álló örökös tartományok iránti törvényes viszonyunk“ stb. ezek a törvény szavai; továbbá szintén a 48-iki törvények 3. cikkének 13. ik szakasza, a mely hazánkat és az örökös tartományokat közösen érdeklő viszonyokról tesz említést, világos tanúságai annak, hogy még maguk azon törvényhozók is, a kik nemzeti önállóságunknak és függetlenségünknek legpraegnansabb biztosítékait megszerezték, egy pillanattig sem kételkedtek a fölött, hogy a sanctio practica által a magyar nemzet nemcsak a közös fejedelemmel, hanem az örökös tartományok népeivel is viszonyba lépett.

És ez a dolog természetében fekszik. A közös fejedelem együttes birtoklása joga az örökös tartományok fölött, melynek védelmére a sanctio practica-ban vállalkoztunk, üres hanggá sülyedne alá, ha mi nem tartoznánk egyúttal megoltalmazni azon tartományokat és népeket is, a melyek felett a közös fejedelem uralkodni hivatva van. E nélkül az uralkodói jog alig birna több értékkel és jelentőséggel, mint például: a jeruzsálemi király czíme.

És ez lényeges dolog épen reánk nézve. Megvallom, nagyon megköszöném őseink bölcsességét, ha ők a sanctio practica által csak a fejedelem személyével léptek volna szerződésre, és ha azon kötelezettségek alól, melyeket a fejedelem ama kötésben elvállalt, az örökös tartományok népei magukat kivonhatnák.

Ennek gyakorlati eredménye az volna, hogy mig mi a practica sanctio értelmében az egész monarchia integritását védelmezni tartozunk, — ők viszont nem kötelesek a magyar szent korona területi épségét megoltalmazni, — mert hiszen ezen szerződés, mely a kölcsönös védelmi kötelezettséget megállapítja, csak köztünk és a fejedelem személye közt kötött meg. (Helyeslés.)

Ily értelmezés a mellett, hogy nem volna sem szabadelvű, sem alkotmányos, egyenesen saját érdekeinket támadná meg.

E kitérés után legyen szabad visszatérnem a tárgyhöz.

A practica sanctio-ban foglalt jogok a következők: egyik oldalról Magyarország törvényhozási és kormányzati függetlensége; a másik oldalról az uralkodóház azon joga, hogy a magyar korona országait s az örökös tartományokat együttesen és elválaszthatlanul birtokolhassa. A kötelezettség pedig, mely eme jogoknak megfelel, mindkét oldalon ugyanaz, tudni illik a kölcsönös védelem. Ezen jogok és kötelezettségek már természetükénél fogva is a monarchia másik felét szintugy érdeklik, a mint érdeklik a magyar korona országait.

A fejedelem közössége és a monarchia két felének együvé-tartozása oly hatalmas, közös érdek, a mely nem most, hanem már 1723-ban keletkezett.

Ha ezt nem vitathatja el senki, akkor a logica törvényei szerint azt is kénytelen elismerni, hogy mindazon kérdésekhez, melyek ezen közös érdekre vonatkoznak, mindkét félnek joga van hozzászólni.

Ez a jog; ez a logica követelménye.

De ezenkívül van még a gyakorlati életnek, a possibilitásnak még egy követelménye, és ez az, hogy ezen közös érdekű kérdések mindkét félre nézve egyforma elintéztet nyerjenek, minthogy különben az érdekelt felek közt oly ellentét fejlődhetnék ki, mely a közösséget köztük gyakorlatilag lehetetlenné tenné.

A közös érdekű kérdések eme egységes megoldása és elintéztése semmi nehézséggel nem találkozott 1848-ig, a mig a Lajthán-tul absolutismus uralkodott. A közös fejedelem e kérdéseket tisztára hozta velünk és közös megállapodásunk azután az örökös tartományok népeire is kötelező volt.

Azóta azonban a helyzet megváltozott. A Lajthán-tul alkotmány adatott, az uralkodó megosztván jogait a néppel, nagyon természetes, hogy most már ezen közös érdekű kérdések egységes és érvényes elintéztéséhez a lajthántuli népeknek egyetértése is szükségeltetik.

Ezt tagadásba vonnunk annyit tenne, mint lehetetlenné tenni az alkotmányosságot a monarchia másik felében, és Bach és Schmerling példáját követnünk, azon különbséggel, hogy most mi vállalkoznánk azon saturnusi szerepre, hogy a lajthántuli népeknek elnyeljünk.

En azonban e tekintetben Jókai barátommal tartok, és Magyarország geographiai határaival teljesen megelégszem.

És íme, t. ház, ez azon lényeges átalakulás, mely helyzetünkben azóta történt. Ez azon lényeges változás, mely parancsoló szükségké teszi, hogy a régi jogok gyakorlására és a régi kötelezettségek teljesítésére nézve új mód, új alakról gondoskodjunk.

Feladatunk tulajdonképen nem más, mint az: teljesíteni, a mit őseink már 1723-ban kénytelenek lettek volna teljesíteni, ha akkor nem abszolút, hanem alkotmányos fejedelemmel szerződtek volna. (Helyeslés a jobb oldalon.)

A mit a megváltozott viszonyok tőlünk követelnek, nem az, hogy a practica sanctio-t felforgassuk, hogy feladjuk régi jogainkat, hogy régi kötelezettségeink helyébe újabbakat és terhebbeket vállaljunk el; hanem csak az, hogy a közös érdekű kérdések elintéztésének módját a testvér-népek alkotmányosságának igényeivel összehangzásba hozzuk.

Hogy a régi jogok és régi kötelezettségek új alakzata a célnak megfelelően, három kellekkel kell birnia:

Először: hogy Magyarország eddigi törvényhozási és kormányzási függetlenségét megővja;

másodszor, hogy az alkotmányos életet a Lajthán-tul lehetetlenné ne tegye; és

harmadszor, hogy a közös érdekű kérdésekre nézve az egységes elintéztet biztosítsa.

E kelleknek szempontjából akarok néhány szóval az előttünk fekvő javaslatok bírálásához hozzájárulni.

Madarász József képviselő ur és társainak javaslata teljesen megfelel az első kelleknek; de tökéletesen mellőzi a másik két kelleket. E javaslat mélyen beékeli magát az 1723-ik évi körülmények közé, egy cseppet sem törődve a helyzettel, az idő és viszonyoknak azon lényeges változásaival, melyek azóta bekövetkeztek. E javaslat épen az által, hogy látszólag Magyarország számára meg akar menteni mindent, kockára tesz mindent. (Zaj a szélső baloldalon. Helyeslés a középben.)

E javaslat oly éles ellentétbe állítja Magyarországot alkotmányát az örökös tartományok alkotmányosságával, hogy e szerint a monarchia fenntartása csak úgy volna lehetséges, ha vagy Magyarország kedvéért ott visszahozatnák az absolutismus, vagy Magyarország alkotmánya egy birodalmi alkotmányba belolvasztatnák, mint Schmerling akarta; vagy elvégre az alkotmányos élet itt is ott is elnyomatnák, mint Bach alatt történt. Ugy hiszem, ezek közül egyiket sem akarnak; és ennél fogva e javaslat a célnak nem felel meg.

A kisebbség javaslata minden esetre közelebb jár a cél felé, a nélkül azonban, hogy sikerült volna azt elérnie.

Leginkább két pontja van e javaslata, mely oly hézagot tüntet fel, melynél fogva ezen javaslat gyakorlati alkalmazása lehetetlenné válik.

Az a dolog természetesen fekszik, hogy a közös fejedelem a külföld irányában csak egy politikát követhet. Az ausztriai Császárnak követe Londonban, Párisban, vagy Konstantinápolyban, nem képviselhet oly elvet, a melyet a magyar király követe desavouálhatna. Ez is azon közös érdekű kérdésekhez tartozik, melyekre nézve egységes megoldás és egységes elintéztet szükséges.

Lássuk, hogy a kisebbség javaslata 14-dik pontja mikép akarja azon egységes megoldást biztosítani? Azt mondja, hogy ő Felségének joga van magát a külügyi tárgyalásokban a császári ház minisztere által helyettesíteni; aki azonban sem Magyarország, sem pedig az örökös tartományoknak minisztere nem lehet. Azt mondja továbbá, hogy akár ő Felsége személyesen, akár pedig helyettese által vezérelje a külügyeket, az oldala mellé állított magyar miniszter a külügyre vonatkozó okmányokat mindenesetre ellenjegyezni köteles.

Ennek gyakorlati hordereje az, hogy a császári ház minisztere, a ki ő Felségét a külügyekben helyettesíti, vagy pictus masculus, ki nem akarhat mást, mint a mit a magyar miniszternek ellenjegyezni tetszik; vagy pedig nem pictus masculus, és nézetei néha ellentétbe jönnek a magyar miniszter nézeteivel, és ekkor — a javaslat nem mondja ugyan — de alig képzelhetni más módot, mint azt, hogy ő Felsége döntsön.

Mindkét esetben a külügyi kérdések teljesen elvonatnának a lajtántuli népek alkotmányos befolyása alól. Mert ha a császári ház minisztere egyszerűen csak effectuálni tartozik azt, mit a magyar miniszter rendel, akkor felelősségre nem vonhatni: nem vonható felelősségre már csak azért sem, mert ő tulajdonképen nem is miniszter sem itt, sem ott. Ha pedig a kérdést ő Felsége döntötte el, akkor felelősségről nem lehet szó, mert alkotmányos elvek szerint ő Felsége nem felelős.

Vagy ha a javaslat szerzői e pontot úgy értelmezik, hogy felelősséggel mindenesetre az tartozik, aki az illető okmányt aláírta, akkor tagadhatatlan, hogy a külügyi kérdések fölött mindig csak a magyar parlament döntene, mert a magyar miniszter, aki azon okmány aláírásával megbízva van, a bécsi parlament sorompói elé nem idézhető. (Helyeslés a középén.)

Igaz, hogy ez tulsulyt kölcsönözne Magyarországnak; de én e tulsulyt a pragmat. sanctióból kivonni nem tudom. Ez Magyarországnak — ugyszólván — kezeibe tenné le a monarchia sorsát; de vajon ezen suprematia alkalmas eszköz volna-e a monarchia két részében a cohaesio ösztönét emelni, az egészen más kérdés.

Annyi bizonyos, hogy a monarchia másik részében irányunkban feltékenységet, irigységet vagy gyűlöletet kelteni, hibás politika volna; mert ez consolidálásunkat csak megnehezítené, a helyett, hogy azt előmozdítaná.

A kisebbség javaslatának 31. és következő pontjai a többi közös érdekű kérdések elintézésének módját tartalmazzák. A javaslat szerzői maguk is elismerték ezen elvet, vagyis inkább követelményt, hogy azon közös érdekű kérdéseket a monarchia mindkét részére nézve egyformán kell elintézni, és épen azért gondoskodtak is arról, hogy azon esetben, ha a két parlament nézetei egymástól eltérnének, mindkét országgyűlés részéről küldöttségek jöjjenek össze egy közös javaslat megállapítása végett, a melyet azután mindkét küldöttség a maga országgyűlése elé terjeszt.

A javaslat szerzői tehát tisztán felismerték a célt, melyet minden áron el kellene érni; csak hogy az eszközök, melyeket ezen célra javaslatba hoztak, nem kielégítők. A javaslat szerzői neki indultak a célnak, de feltejtán megállapodtak; mert elfeledtek expedienst találni azon esetre, ha a két országgyűlés küldöttségei nem bírnának közös megállapodásra jutni; valamint nem gondoskodtak expedienstől azon esetre is, ha egy közös javaslat az országgyűlési küldöttségek közt létrejönne ugyan, de azt az egyik vagy másik országgyűlés elvetni találná.

Az általános vita terén fölsőlegesnek tartom e javaslat további részletezésébe beleeresszkedni, — miután e két pont eléggé kimutatja, hogy e javaslat, úgy a mint van, gyakorlatilag alkalmazhatatlan, mert nem felel meg a lajtántuli népek alkotmányos igényeinek, s másodsor: nem felel meg azon követelménynek, hogy a közös érdekű kérdések a monarchia mindkét részére nézve egységes megoldást nyerjenek.

Ennélfogva én ezen javaslatot sem pártolhatom, hanem szavazatomat a majoritás javaslatára adom, miután ez azon három kelleknek, melyet fölemlíteni szerencsés voltam, leginkább megfelel; mert míg egyrészt megóvjá Magyarország eddigi törvényhozási és kormányzati függetlenségét, másrészt lehetővé teszi, hogy a lajtántuli tartományokban ugyanazon alkotmányos jogok és alkotmányos intézmények lépjenek életbe, a melyek nálunk uralkodnak, — és lehetővé teszi egyszersmind azt is, hogy a közös érdekű kérdések alkotmányos uton egységes megoldást nyerjenek.

Azon aggodalmat, hogy a delegációk Magyarország függetlenségére veszélyesek, nem osztom két okból;

először: mert a delegációk elé semmi törvényhozási tárgy nincs utasítva s ennélfogva Magyarország törvényhozási függetlensége a delegációk által szűkebb korlátok közé nem szoríttatik; és

másodsor: mert a közös érdekű határozmányok végrehajtása is kizárólag a magyar végrehajtó hatalom kezébe lesz letéve s ennélfogva a magyar

kormányzat függetlensége is megóva leendő. Azon elvet, melyet a baloldal egyik t. vezérszónoka felállított, hogy az ország függetlensége üres képzelődés, mihelyt annak törvényhozására vagy végrehajtására egy idegen állam képviselői befolyást gyakorolhatnak, egész általánosságban nem fogadhatom el.

Nincs oly hatalmas állam a világon, melynek törvényhozására, vagy kormányzatára más nemzetek törekvései, vágyai vagy követelményei befolyást ne gyakorolhatnának. Leginkább áll pedig ez oly kérdésekben, melyek ama két nemzetet közösen és egyformán érdeklik.

Chinai falakkal többé egy nemzet sem izolálhatja el magát, és a törvényhozások és kormányok bölcsesége nem abban áll, hogy kikerüljék az érdekek találkozásait vagy közösséget, hanem épen abban, hogy az érdekek netáni ellentéteit kiköszörüljék és kiegyenlitsék. (Helyeslés a középén.)

A befolyás, melyet egyik nemzet a másik nemzettel elhatározására gyakorol, a mai világban kikerülhetlen; valamint kikerülhetlen néha az is, hogy e befolyás előtt a nemzeti akarat meg ne hajoljon; de azért nem lehet mondani, hogy ez az illető nemzet függetlenségét megsemmisítendő.

Sőt tovább megyek. Például Francia- és Angolország egy öket közösen érdeklő ügyben kezdetben ellentétes nézpontból indulnak ki; később azonban belátva, hogy a két hatalmas nemzet rivalitása és összeütközése oly válságot idézhet elő, mely mindkét nemzet életérdekeire nézve veszélyt hozhatna: vagy kiegyenlítik ellentétes nézeteiket egymás közt, vagy pedig, hogy a nyílt törést kerüljék, egy harmadik hatalom közbenjárásához folyamodnak, és azt ügydöntő joggal ruházzák fel. Akármelyik hatalom részére döntéssé is e a kérdés, meg van-e ezáltal akár Francia-, akár Angolország souverainitása sértve? Kétségkívül nincs.

Azon befolyás tehát, melyet egyik nemzet a másik nemzet elhatározására gyakorol, korántsem praejudikál az utóbbi függetlenségének mindaddig, míg e befolyás a nemzetközi jog határain belül marad; mindaddig, míg azon befolyás gyakorlásának módja nemzetközi jellegét el nem veszti. És épen e nemzetközi jelleg az, melyet a majoritási javaslat oly híven megőrizni törekedett, midőn a delegációk érintkezési módját olyképp szabályozta, hogy azok egy közös tanácskozási testületté összeoolvadjanak.

En, t. ház! hiszen, és meg vagyok arról győződve, hogy a cohaesio a monarchia két fele közt napról napra meg fog szilárdulni; mert kölcsönösen szükségünk van egymásra; mert szabadságunk, jólétünk érdekeink kölcsönös kiegyenlítésétől és azon támogatástól függ, melyben egymást részesíteni fogjuk.

De mindemellett nem lehetetlen, hogy némely kérdésekre nézve nézeteink egymástól eltérni fognak. Mi történjék ez esetben?

Az eldöntést a királyra bízni nem volna alkotmányos elv; a kérdés csomóját a kard élével kettévágni annyit tenne, mint hogy a magyar király az osztr. császárnak, vagy viszont, hadat üzenne.

Egy harmadik hatalomban compromittálni, alig jutna valakinek eszébe.

Nincs tehát egyéb mód, mint hogy azon kérdéseket, melyek ily differentiákra vezethetnének: saját küldötteink, ugyszólván saját békebíráink kezébe tegyük le.

Mind saját ügyünk, mind a civilisatio ügye mindenesetre többet nyer azáltal, ha az érdekek harczát, a mennyiben azt kikerülni nem lehet, a békebíráskodás urnáiban, mint ha az ököljog véres fegyverével döntjük el.

Azok, kik még mindig a beolvasztástól tartanak, legyenek szívesek magukat megnyugtanni. A beolvasztási politikának, a germanizáló törekvéseknek csak addig volt értelmük, míg Ausztria a maga sulypontját nem idebenn, hanem künn Frankfurtban kereste. Addig, míg a német kérdés úgy volt feltéve, hogy a német császári korona a legnagyobb német hatalmat illesse, addig politikailag indokolva volt, Ausztriát németté tenni akarni.

Azon pillanatban azonban, melyben ezen kérdés eldőlt, egy új politikai irány szüksége állt be, és ezen iránynak a német elem határait kiebterjeszteni épen nem felel meg.

De én nem akarom a t. ház türelmét tovább fárasztani. (Halljuk!) Még csak egy rövid megjegyzésem van: meglehet, hogy a majoritás javaslata által egyet-mást elveszteni fogunk illúzióinkból, de annál többet fogunk általa nyerni valóságban; és én azért arra szavazok.

Külföldi tudósítások.

A dunafejedelemségi nyugtalanságokról még nincsenek tökéletesen megnyugtató tudósításaink. E nyugtalanságokkal, azt hisszük, némi összekötetésben van azon közlemény, hogy Kuza Sándor exfejedelem elutazása Flórenczből Odessába nem minden számítás nélkül, és pedig Oroszország fölszólítása folytán történt. Egy, a viszonyokba beavatott levelező erre vonatkozólag így ír: „Nem kell-e csodálkoznunk, vagy egyáltalán lehetőknek tartuk-e, hogy az ex-hospodár, ki Rumánia arányaival oly

fényesen és kényelmesen berendezé magát Flórencben, Olaszország éghajlatát egyszerre oly zordnak az országot oly vadnak találja, hogy jobbnak látja Oroszországba vándorolni? De Oroszországnak egy marionette-sodronyra van szüksége Rumániában s erre a ravasz, nagyravagyó Kuza elég jó, hogy a csöndben tovább terjedő agitációt Károly fejedelem ellen a körülményekhez képest kizsákmányolja. Hogy Károly fejedelem állása még nincs consolidálva s még soká nem lesz consolidálva, az iránt csak az kételkedhetik, ki a Dunafejedelemségeket nem ismeri.”

A „Wand.“ bukaresti levelezője tudósításához a következő utóiratot függeszti: Midőn jelentésemet be vagyok végezendő, azon meglepő táviratot veszünk az orosz határról, hogy Oroszország bensejéből nagyszerű csapatmozgósítások vannak folyamatban a Pruth vidéke felé, továbbá, hogy a hadiszerek és élelemszerek szállítmányai egyre folynak, és hogy szerződések kötöttek élelmi szerek szállítása iránt. Mily feladat fog már nekünk, a hellenek és szlávokkal közös vallás és történeti határozatok által szorosban egybekötött románoknak jutni? A mi helyzetünk az ország belső forrongását, a már alig elviselhető jelen állapotokat és a külről fenyegetőleg tornyosuló fergeteget tekintve igen komoly és veszélyes.

Flórencz, márczius 27. Mari kormányjelölt választatott meg 195 szóval kamaraelnöknek Crispi ellenében, ki 145 szavazatot kapott. — Az „Opin.“ jelenti: Ausztria elrendelte, hogy a kereskedelmi szerződés tárgyalásának tartama alatt az olasz kereskedelmi hajóknak az osztrák tengerpart mentében a hajózás megengedtesse, viszont az osztrák hajók olasz részről hasonló előnyben részesülnek.

Róma, márczius 27. A pápa a milanoi, rheimsi s algieri érsekeket és 21 püspököt (köztük 4 francia, 16 olasz és 1 magyar) präkonisálta.

Utolsó posta.

Augsburg, márcz. 28. A mai „Augs. Allg. Ztg.“ látszólag félhivatalosan jelenti: A porosz szövetséget egyenlő hatalmak közötti szövetségnek kell tekinteni; az defensiv szövetség a birtokálladék elleni támadás elhárítása céljából. Hogy Bajorország minden támadó háboru esetére kötelezettséget vállalt magára, — az az ő pártérdekének alárendelésére mutat.

Kopenhága, márcz. 28. A dán király nem utazik Párisba, hanem rövid időn visszatér ide. János hg vasárnap este elutazott Görögországba. A görög király Sztépétvárra megy, hogy Constantinowna Olga hgnővel jegyet váltson.

Berlin, márcz. 28. A mai „Nordd. Allg. Ztg.“ és a „Kr.-Ztg.“ szerint Porosz-, Orosz-, Franciaország és Ausztria egyesülten azt tanácsolták a Portának, hogy adja át Candiát.

Páris, márczius 28. A kamara mai ülésében a személyes-fogság eltörlése 136 szóval 92 ellen megszavaztatott. — A „Pays“ azt mondja, miszerint Németországot újraalakításának Franciaországnak a természetes határok közti újraalakítását kell maga után vonnia.

Vegyes tudósítások.

* A „Hon“ írja: Több oldalról nyilatkozott kétségek és aggodalmak irányában irhatjuk, miszerint a magyar miniszterium által előterjesztendő ujjonczozási törvényjavaslatban befoglaltatik mind azon közóhajtás figyelembevétel, hogy az illetők helyettesítés által is válthassák meg magukat a szolgálati kötelezettség alul, mindazon méltányossági elv, hogy akik magukat pénzrel megváltották, és azok, akik önkényt beállottak, a községek által kiállítandó összes létszámba betudassanak.

* Következő gyászjelentést vettünk: Tővisi Pópa Péter, állatorvos Fogarason, és Pópa férjezett Varga Anna, továbbá Pópa férjezett Sekula Perszida és Rozván Gabriella, nemkülönben Varga Flórián országgyűlési képviselő és aradmegyei törvényeséki ülnök, és Rozván György szalonai ügyvéd, fájdalommal tudatják, miszerint fivérük illetőleg nagybátyjuk és sógoruk tővisi Pópa György, aranykoronás érdemkereszt tulajdonosa, cs. kir. udvari tanácsos, az aradi román népmívelődési egyeslet alapító tagja és aradmegyei volt főispán, 1867-ik évi márczius 17/29-ik napján, reggeli 6 órakor, 43 éves korában, rövid sulyos betegség következtében elhunyt.

Az elhunytak tetemei 1867-ik évi márczius 19/31-én délutáni 3 órakor fognak az aradi görög keleti sírkertbe örök nyugalomra elhelyeztetni. Béke hamvaira! Arad, márczius 17/29-én 1867.

* Magyar testőrök. Az „1848“ megbízható forrásból értesül, hogy ő Felsége elhatározta

miszerint a koronázás alkalmából, a magyar testőrség kapitánya kinevezeték és egyelőre 12-14 magyareredetű tiszt a seregtől a testőrséghez beparancsoltatik. A koronázás után pedig a magyar testőrséget teljes mérvben fog visszaállítani.

* A „Hon”ban egy ellenzéki tag következő levelet intézi a pénzügyminiszterhez: T. miniszter ur! A midőn megnyugtatót érzettel olvasnám a hivatalos lapban közlött fejedelmi kegyelmi ténny, s azzal kapcsolatban levő magyar pénzügyminiszteri rendeletet, melyben a finanszírozásabályok elleni vétségek terhes büntetése a multra nézve elengedtetnek, s mely által igen sok keserű méltatlanságnak vége szakad; arra érzem magamat indítva, hogy a „noblesse oblige” elvénél fogva, számot vessek magammal, miszerint rajtam is megkötendőhet, mint sok másokon, hogy egy némely kedvezményezett, mint azok kiknek, talán nem voltam annak megszerzési útjaira nézve annyira scrupulosus, a mennyire azt az osztrák finanszírozásabályok §§-okra szedve feladatunkul tették; s nem lehetetlen, hogy egynémely jó külföldi szívtart és török dohányt elfogyasztottam, a nélkül, hogy pénzügyör elöljárómat bizalmamba avattam volna; — most tehát, midőn saját nemzeti kormányunk rendelkez-

zik erszényünkkel, én is belenyulok annak fenekére s szerencsésnek tartom magamat a multak fejében, tisztelt pénzügyminiszter urnak 40 forintot a „Hon” szerkesztőség által kézbesíthetni; méltóztatnék azt a „behajtatlantlan hátralék” rovatában a „habent” rubrikába hárjztatni. Ohajtom, hogy példa adásom több uri gentlemennél is követésre találjon.

* Veszprémből írják márcz. 25-ről: Nem mulaszthatom az olvasó közönséggel tudatni ama lélekrendítő eseményt, mely városunk egész polgárságát e hó 8-án felrázta: Ugyanis az említett napon egy a kath. egyház felszentelt tagja, ki vizsgálat, kihallgatás, vádpontok közlése és ítélet nélkül, miket többször szorgalmazott, a veszprémi felleghvari papi börtönben hosszabb idő óta fogva tartatott, annak szédítő magas bástyafalairól élet-halál közt leugrott, magánok személyes szabadságot, törvényes védelmet, s biztos oltalmat eszközöndő, az elhatározott leugrás a 3-4 öl magas bástya, illetőleg meredek sziklaormok csucsairól a tátongó mélységbe minden sérv nélkül temérdek városi nép láttára, s bámulatára szerencsésen megtörtént; az illető azonnal az alispáni hivatalba sietett jelentés és biztonság eszközése végett.

Temetkezési egylet.

Az aradi első temetkezési egylet választmánya vasárnap f. hó 31-én déli előtt 9 órakor, a városháza teremében rendes gyűlést tartandó, mely alkalommal új egyleti tagok felvételnek, mi ezennek közödmására hozatik.

Kelt Aradon, márczius 29-én 1867.

Az elnökség.

Nemzeti színház Aradon.

Ma adatik: Prielle Cornelia asszony vendéjátékaul „Gauthier Margit, a kaméliás hölgy.” Dráma 5 felvonásban.

Távirati tudósítás

a bécsi börzéről 1867. márczius 29-én.

5% Metalliques . . .	58.80	Hitelintézet . . .	185.10
Nemzeti kölcsön . . .	70.—	Váltó Londonra . . .	128.75
1860. évi kölcsön . . .	86.80	Ezüst . . .	126.25
Bankrészevény . . .	730.—	Arany . . .	6.09

Felelős szerkesztő: Környei János.

BÉCSI BÖRZE mar. 27.		Adott ár	Tartott ár	Iparrészvények		Adott ár	Tartott ár
Államadósság.				Nemzeti bank		729 —	731 —
3% osztrák érték		55 25	55 35	Hitelintézet		183 50	183 70
5% Metalliques		58 70	58 90	Escompte-bank		604 —	607 —
4% „		46 25	46 75	Lloyd		187 —	189 —
5% nemzeti kölcsön		70 20	70 30	Dunagőzhajózás		478 —	480 —
Földtehermentesítés.				Pesti lánchíd		380 —	400 —
Magyar		70 —	71 —	Elsőbbeségi kötvények.			
Ársági, horvát, szláv		69 25	69 73	5% Lloyd		87 50	88 50
Erdélyi		66 50	67 —	5% Dunagőzhajózási		94 —	—
Záloglevelek.				Váltak (devisek).			
Osztrák nemz. bank, 10 éves		105 —	—	három hónapra.			
„ osztr. érték		97 —	97 25	Amsterdam (100 holl. frt.)		108 50	108 75
Magyar földhitelint. 5 1/2 %		87 75	88 —	Augsburg (100 déln. frt.)		107 80	108 10
„ 10 évi jövedékjegye 6 %		—	—	Frankfurt (100 déln. frt.)		108 10	108 30
Sorsjegyek.				Hamburg (100 M. B.)		96 —	96 —
1839-ki sorjegyek		144 —	145 —	London (100 L. St.)		128 90	129 40
1854-ki „		76 60	77 —	Páris (100 Frk.)		51 20	51 30
1860-ki „		85 90	86 10	Pénzszemek.			
1864-ki „		100 frt	79 30	Császári arany		6 09	6 10
„		50 frt	—	Korona		10 31	10 32
Hitelintézet		100 frt	128 80	Napoleonsd'or		—	—
Gőzhajózási		100 frt	89 —	Porosz tallér		—	—
Budai		40 frt	26 50	Orosz imperialok		10 60	10 65
Eszterházy hercz.		40 frt	85 —	Ezüst		126 50	127 —
Salm		40 frt	30 50	KÖZLEKEDÉS.			
Pálffy		40 frt	26 —	Vasuti menetrend.			
Clary		40 frt	26 —	Aradról Pest és Bécs felé.			
St. Genois gróf		40 frt	24 —	Arad indulás 10 órakor 15 percz délelőtt.			
Windischgrätz hercz.		20 frt	18 —	Csaba „ 12 „ 7 „			
Waldstein gróf		20 frt	21 50	Mező-Túr ind. 2 órakor 27 percz délután			
Keglevich gróf		10 frt	14 —	Szolnok „ 4 „ 20 „			
Vasuti részvények.				Czepléd érkezés 5 „ 31 „ este.			
Éjszakai vaspálya		1615	1620	Pest „ 8 „ 40 „			
Államvaspálya		210 10	210 30	Bécs „ 6 „ — reggel.			
Déli vaspálya		209 75	210 35	Bécs és Pestről N.-Várad felé.			
Nyugati vaspálya		140 —	140 50	Bécs indulás 8 óra — p. este.			
Tiszai vasut		147 —	147 —	Pest „ 6 „ 31 „ regg.			

H I R D E T É S E K.

Hirdetés.

A magas honvédelmi magyar kir. miniszteriumnak f. é. márcziushó 14 én 226. sz. a. kelt kegyes intézménye folytán közhirrét tétetik, miszerint a folyó évi hadkiegészítéshez az 1846., 1845. és 1844-ik évben született hadkötelezettek hivattak fel, és hogy a katonai belépés alóli mentesítésre nézve a felszólamlási vegyes bizottmányi tárgyalások f. évi áprilho 1. 2. és 3-án d. e. 8 órától kezdve a városháza tanácsteremében fognak megtartatni.

Mindazok, kik a hadkötelezettség alóli felmentetéshez igényt tartanak, valamint azok, kik a katonai váltságdíjt lefizetni szándékoznak ezennel felhivatnak, hogy írásilag vagy szóbelileg f. é. márcziushó 31-én a kapitányi hivatalnál annnyal inkább jelentkezzenek, minthogy a későbbi bejelentések vagy folyamodványok figyelembe nem fognak vétetni.

Együttal felhivatnak minden itten tartózkodó a fenebbi korosztályokban álló katonakötelezett idegenek, hogy vándorkönyveik, utleveleik vagy más igazolványaikkal f. évi áprilho 15-ig jelentkezzenek a kapitányi hivatalnál annnyal inkább, mivel ezen idő eltelte után minden magát nem jelentő befogatni és a városi illetőségbe beszámítva, hivatalból fog besoroztatni.

Aradon 1867. évi márczius 25-én.

A városi tanács.

Hirdetés.

Arad városában f. évi február 21-én kiűtött keleti marhavész tökéletesen elfojtatván, mai naptól kezdve a városi terület a zárlat alól nem csak felmentetett, hanem valamint a közlekedés és forgalom visszaállított, ugy a heti és országos vásárok megtarthatása ismét életbeléptetett.

Kelt Aradon 1867-ik évi márczius 28.

A marhavész-bizottmány.

Hirdetmény.

Aradmegyei törvényszék mint telekkönyvi hatóság által közhirrét tétetik, miszerint Stern Simon részére 6029 pft tőke és járuléka kielégítése tekintetéből Kövér József valamérei birtokos tulajdonához tartozó 42,082 pft 4 krra becsült a birtokozó 61-ik tjkben felvett ingatlan vállomái tartozó épületekkel és a valamérei 62-ik tjkben külön felvett 322 hold legelő holdankint 10 fra becsülve, folyó év május 23-án d. e. 10 órakor e megyei telekkönyvi hivatalban tartandó utolsó árveréskor szükség esetében becsáron alul is el fog árvereztetni. Az árverési feltételek e megyei pertárban megtekinthetők.

Kelt aradmegyei polgári törvényszéknek 1867-ik évi február 28-án tartott üléséből.

138. törv.

207-33

Hirdetés.

Néhai Novák Mihailla Léna és Lázár zárvatkára nézve t. m. árvaszéknek 396/1866. sz. végzése folytán Perka Györgye által megvett, de ki nem fizetett paulisi 292. sz. tjkben Perka György és neje nevére felvéve állomázt helyhőzánál f. é. áprilho 23-án d. e. 9 órakor becsáron vagy azon felül, f. é. májushó 23-án d. e. 9 órakor becsáron alól is nyilvános árverésen fog eladatni, az árverési feltételek alólírotnál megtekinthetők.

Radnán márczius 22-én 1867.

Ladányi Lajos,

végrehajtó bíró.

Hirdetés.

A nagym. m. kir. helytartótanácsnak f. hó 5 ről 9997. sz. a. kelt kegyes intézménye szerint Román-Pécska mezővárosának engedély adatván arra: szerint Román-Pécska mezővárosának hetivásárt tarthasson; azt azzal tesszük közhirrét, hogy az első hetivásárt f. évi áprilho 15-ik napján tartandjuk meg.

R.-Pécskán 1867. márczius 23-án.

Christián Miklós,

főjegyző.

Akony Péter,

bíró.

Birtokeladás.

Egy tagosított nemesi birtok, mely 764 hold első osztályú szántóföldből áll, lakház kerttel és terjedelmes gazdasági épületekkel van ellátva, örök áron eladatik. A birtok egy órajárásnyira van Aradhoz, melylyel mint vasutállomással kőut által van összekötve. Az eladási feltételek iránt értekezhetni Tavaszy Antal ügyvéddel Aradon.

Arverési hirdetés.

Temesmegyei törvényszék mint a telekkönyvi hatóság részéről a közlőtetetik, miszerint Fock Josefa illetőleg örökösé Petz György részére, alperesek Fock Károly és Fock Borbála férjzett Wannaynak az új-aradi 343. sz. tjkben bejegyzett 443., 444. sz. a. fekvő zsellér házukra, mely 5000 ft o. é. becsültetett, bírói árverés elrendeltetvén, az új-aradi községi házában f. évi májushó 20-ik, és szükség esetében f. évi júnijushó 24-ik napján mindég d. e. 10 órakor megtarandó árverésre

a venni szándékozók ezennel meghivatnak, oly kijelentes mellett, hogy a kérdéses ingatlanok első árverésen csak a becsértéken felül, a második árverésen pedig azon alól is a legtöbbet ígérőre le fognak ütteni.

Az árverési feltételek e törvényszék telekkönyvi irodájában a hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Temesvárt 1867-ik évi márcziushó 9-ik napján tartott temesmegyei telek. törvényszéki ülésből.

Marx Antal,

törvényszéki ülnök és telekkönyvi igazgató.